

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

44 / 16 i 2023

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 263 din 16 decembrie 2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, inițiată de domnul senator PSD Deneș Ioan împreună cu un grup de parlamentari PSD, PNL (Bp.784/2022).

I. Principalele reglementări

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, și vizează, așa cum se prevede în *Expunerea de motive*, acordarea posibilității soțului supraviețuitor care este beneficiar al unei pensii din sistemul public de pensii de a putea să beneficieze și de o pensie de urmaș, dintr-un alt sistem de asigurări sociale neintegrat sistemului public de pensii și nebugetat.

II. Observații

1. În sistemul public de pensii din România, drepturile de pensie se stabilesc conform principiului contributivității la sistemul public de pensii, pe baza sistemului de puncte care a fost introdus începând cu data de 1 aprilie 2021, prin *Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, iar cuantumul pensiei se calculează pe baza drepturilor salariale pentru care s-au achitat contribuțiile de asigurări sociale, pe care o persoană le-a avut de-a lungul întregii activități

profesionale, în raport cu salariile medii anuale brute sau nete din perioadele respective, în funcție de care se calculează punctajele anuale.

De la data de 1 ianuarie 2011, sistemul public de pensii este reglementat de *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice* și este organizat și funcționează având ca principiu de bază principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite.

În consecință, în sistemul public de pensii din România, cuantumul pensiei, ca venit de înlocuire a salariului ca urmare a ivirii riscului asigurat, este calculat în funcție de perioada de contribuție și de nivelul veniturilor realizate de fiecare persoană în timpul vieții active.

Conform prevederilor art. 51 din *Legea nr. 263/2010*, (1) „În sistemul public de pensii se acordă următoarele categorii de pensii:

- a) pensia pentru limită de vârstă;
- b) pensia anticipată;
- c) pensia anticipată parțială;
- d) pensia de invaliditate;
- e) pensia de urmaș.

(2) *În sistemul public de pensii o persoană poate beneficia de o singură categorie de pensie dintre cele prevăzute la alin. (1)*”.

Propunerea legislativă vizează posibilitatea cumulului pensiei proprii acordate în sistemul public de pensii cu pensia de urmaș dintr-un alt sistem de asigurări sociale neintegrat sistemului public de pensii și nebugetat.

Precizăm că sintagma „nebugetat” nu este definită, iar textul este neclar, din moment ce toate sistemele de asigurări sociale stabilesc un anumit buget ca sursă de finanțare pentru acoperirea cheltuielilor realizate pentru plata pensiilor.

2. Promovarea inițiativei legislative ar institui un tratament discriminatoriu și față de soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii proprii din sistemul public sau dintr-un alt sistem de asigurări sociale, neintegrat sistemului public de pensii și „nebugetat” și care îndeplinește condițiile de acordare a unei pensii de urmaș din sistemul public de pensii.

Menționăm că analiza sistemului de pensii constituie una din măsurile asumate și aprobate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

În cadrul PNRR, a fost propusă reforma sistemului de pensii, inclusă la momentul elaborării PNRR în cadrul Componentei 8 – Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii, componentă care cuprinde o serie de reforme și investiții menite să abordeze principalele provocări cu care se confruntă sistemul public de pensii.

Potrivit celor angajate prin acest document strategic național, sistemul de pensii va fi reformat, refăcut și pus pe baze solide, prin intermediul unui cadru legislativ care să corecteze inechitățile din sistemul de pensii, care să asigure sustenabilitatea și predictibilitatea sistemului și care să respecte principiul contributivității în raport cu beneficiarii drepturilor de pensie.

În ceea ce privește intervențiile privind sistemul public de pensii din cadrul componentei 8, sunt reprezentante de următoarele obiective:

- Reforma sistemului public de pensii:
- Susținerea procesului de evaluare a dosarelor de pensii aflate în plată;
- Eficiență operațională și servicii electronice avansate pentru sistemul național de pensii prin digitalizare.

Reforma va presupune elaborarea unei noi legi a sistemului public de pensii, care va oferi soluții pentru:

- Eliminarea inechităților dintre beneficiarii sistemului, respectiv atât între genuri, cât și dintre categorii de persoane care au desfășurat activitatea în aceleași condiții de muncă și cu un nivel de salarizare relativ similar, indiferent de anul pensionării. Această direcție de reformă este necesară ținând cont de faptul că legislația actuală, cu numeroasele modificări și completări legislative, a determinat multe inechități care au generat nemulțumiri pensionarilor aflați în plată cu quantumuri diferite, deși au realizat aceeași perioadă de contribuții;

- Întărirea principiului contributivității, astfel încât quantumul pensiei să reflecte activitatea profesională și contribuția la sistemul public de pensii, în raport de veniturile realizate de asigurat. Pentru a se adresa acestei provocări, Guvernul are în vedere introducerea unei noi formule de calcul, bazată pe numărul de puncte realizat de fiecare beneficiar, care va asigura consolidarea legăturii dintre contribuția plătită și beneficiul acordat;

- Menținerea unui nivel adecvat al pensiilor, prin raportare la riscurile și vulnerabilitățile cu care se confruntă sistemul public de pensii din România și oferirea de șanse egale la drepturi de pensie adecvate și durabile, în scopul prevenirii sărăciei persoanelor de vârstă înaintată;

- Reglementarea unui mecanism de indexare a pensiilor, corelat cu realitățile economice. Noul mecanism se va baza pe indicatori reali și predictibili, care să favorizeze creșterea nivelului de încredere în sistem, concomitent cu asigurarea unei predictibilități reale a evoluției pensiilor publice.

Noul cadru legislativ, prevăzut pentru finalizare până la data de 31 martie 2023, va fi elaborat pe baza asistenței tehnice solicitată de către Guvern, și realizată de Banca Mondială.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Nicolae IONEL CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

Doamnei senator Alina-Ștefania GORGHIU
Vicepreședintele Senatului